

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 438/2010-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. decembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. F., T., zastúpeného advokátom JUDr. J. G., T., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 23 Co 321/2009-202 z 21. decembra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. F. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. augusta 2010 doručená sťažnosť J. F. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len

„listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 23 Co 321/2009-202 z 21. decembra 2009.

Zo sťažnosti a z k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľ bol navrhovateľom v konaní proti odporcovi Z., s. r. o., T., o mimoriadne zvýšenie náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia vyplývajúce z pracovného úrazu. V tejto súvislosti sťažovateľ uviedol, že *„Rozsudkom Okresného súdu v Trnave č. k. 27 C 52/2006-162 zo dňa 18. 6. 2009, potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 23 Co 321/2009-202 zo dňa 21. 12. 2009 (doručeným sťažovateľovi dňa 26. 1. 2010) bolo sťažovateľovi priznané zvýšenie náhrady za bolesť vo výške dvojnásobku základného bodového ohodnotenia a za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške štvornásobku základného bodového ohodnotenia.“*. (Odporcovi bola uložená povinnosť zaplatiť sťažovateľovi *„sumu 7.603,05 €...“*, pozn.)

Sťažovateľ 22. februára 2010 podal proti odvolaciemu rozsudku krajského súdu sp. zn. 23 Co 321/2009 z 21. decembra 2009 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) dovolanie. Z jeho obsahu ústavný súd zistil, že dovolanie (ktoré sťažovateľ odôvodnil v podstate zhodne s podanou sťažnosťou, pozn.) *„navrhovateľ opiera o ustanovenie § 241 ods. 2 písm. a) a o ustanovenie § 237 písm. f) O. s. p... navrhovateľ považuje postup súdu... za odmietnutie spravodlivosti, postupom súdu sa navrhovateľovi odňala možnosť konať pred súdom“*. Sťažovateľ navrhol, aby dovolací súd vydal tento rozsudok: *„Rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 23 Co 321/2009-202 zo dňa 21. 12. 2009 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.“*

O podanom dovolaní rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 4 Cdo 112/2010 z 26. mája 2010, ktorým dovolanie odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný.

Sťažovateľ zároveň 25. februára 2010 podal aj sťažnosť adresovanú ústavnému súdu, ktorou sa domáhal vyslovenia porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutý rozsudkom krajského súdu. O tejto sťažnosti vedenej pod sp. zn. I. ÚS 84/2010 rozhodol ústavný súd tak, že ju z dôvodu neprípustnosti odmietol a zároveň v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že *„v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po negatívnom rozhodnutí o dovolaní sťažovateľa. Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu napadnutému dovolaním sťažovateľa.“*

Ústavný súd z týchto dôvodov neposúdil sťažnosť ako oneskorene podanú, pričom lehota podľa § 53 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na jej podanie sa v daných okolnostiach prípadu počíta od právoplatnosti rozhodnutia najvyššieho súdu (uznesenie sp. zn. 4 Cdo 112/2010 z 26. mája 2010), ktorým došlo k vyčerpaniu opravných prostriedkov v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Podľa názoru sťažovateľa *„porušil Krajský súd v Trnave pri svojom rozhodovaní v predmetnej veci článok 46 ods. 1 Ústavy..., článok 6 ods. 1 Dohovoru... a tým základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie“*. Sťažovateľ ďalej uviedol, že *„Moderným ústavným nepísaným pravidlom je princíp proporcionality, ktorý patrí medzi všeobecné právne zásady, ktoré sa v európskej kultúre uplatňujú... Porušením pravidla proporcionality môže dôjsť k zásahu do ústavných práv... súd nepremietal takýto princíp proporcionality do svojho rozhodnutia, čoho výsledkom je priznanie sumy nezodpovedajúcej následku vzniknutému sťažovateľovi ako ujma na zdraví.“*

Sťažovateľ je v dôsledku zranení celkom vylúčený z normálneho plnohodnotného života a trpel aj obzvlášť výraznými bolesťami.

Zranenia sťažovateľa sú natoľko závažné, že po celý zvyšok života bude zdravotne obmedzený v porovnaní so stavom pred vznikom zranenia. Jeho zranenia sú nevyliciteľné.“

V závere svojej sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal toto rozhodnutie:

„Rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 23 Co 321/2009-202 zo dňa 21. 12. 2009 došlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu (aj porušenie článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd) a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 23 Co 321/2009-202 zo dňa 21. 12. 2009 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.“

Súčasne sťažovateľ vyjadril súhlas s upustením od ústneho pojednávania a požiadal o priznanie náhrady trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy

podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd v zmysle svojej ustálenej judikatúry nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, s výnimkou ich arbitrárnosti alebo zjavnej neodôvodnenosti majúcej za následok porušenie základného práva (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

Podstatou námietok sťažovateľa je postup a následné rozhodnutie krajského súdu najmä z hľadiska rešpektovania jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) v dôsledku nerešpektovania princípu proporcionality, ktorú odôvodnil neprimerane malým násobkom základného bodového ohodnotenia za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, priznaného napadnutým rozsudkom krajského súdu vo vzťahu k spôsobenému zraneniu a k zmeneným spoločenským pomerom, keďže v prípade sťažovateľa sa zranenia „odškodňovali“ podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia (ďalej len „vyhláška č. 32/1965 Zb.“), pričom podľa platnej (novšej) právnej úpravy zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady

Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení V. a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov by mu bolo priznané viac. Sťažovateľ pritom vychádzal zo zmeny právneho predpisu v otázke stanovenia hodnoty bodu.

Ústavný súd preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj jemu predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Trnava sp. zn. 27 C 52/2006 z 18. júna 2009 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) a dospel k záveru, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená.

Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že väčšina poranení sťažovateľa bola ohodnotená lekárom pri hornej hranici rozmedzia uvedeného v sadzbe, ďalej že okresný súd stanovil výšku odškodnenia za bolesť vo výške dvojnásobku základného bodového ohodnotenia a odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške štvornásobku základného počtu bodov, a to aj napriek tomu, že v prípade sťažovateľa (zamestnaním údržbár, pozn.) nešlo o špičkového športovca ani o kultúrne, politicky či spoločensky angažovanú osobu.

Sťažovateľ v odvolaní proti rozsudku okresného súdu uviedol, že súhlasí so stanovenou výškou základného bodového ohodnotenia odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia. Nesúhlasil však s násobkom (2 a 4-násobok, pozn.) určeným rozsudkom okresného súdu. Trval na svojom pôvodnom návrhu a žiadal priznať 10-násobok určeného základného bodového ohodnotenia za bolesť a 25-násobok v prípade sťaženia spoločenského uplatnenia s poukazom na princíp proporcionality.

Krajský súd preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní a potvrdil ho ako vecne správny. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa krajský súd v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku okresného súdu, poukázal pritom na obsah vyjadrení účastníkov, relevantné skutkové okolnosti prípadu a závery vyplývajúce zo posudku znalca. V otázke primeranosti aplikácie príslušných na vec vzťahujúcich

predpisov a právnych záverov sa stotožnil s právnym názorom okresného súdu. Krajský súd na odvolacie námietky sťažovateľa týkajúce sa charakteru zranenia a jeho následkov reagoval a v odôvodnení svojho rozhodnutia sa s nimi primeraným spôsobom vysporiadal. Preto podľa názoru ústavného súdu krajský súd v napadnutom rozsudku zrozumiteľne a bez zjavných logických protirečení vysvetlil svoje právne závery, čím ako súd odvolací poskytol dostatočnú ochranu označeným právam sťažovateľa.

Napadnutý rozsudok krajského súdu už tak prima facie nenesie znaky svojvoľnosti ani arbitrárnosti, nie je v nesúlade s platnou právnou úpravou ani nepopiera zmysel interpretovaných a aplikovaných právnych noriem a obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov vo väzbe na jeho výrok. Ústavný súd v takýchto prípadoch nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov všeobecného súdu. Tvrdenia sťažovateľa preto podľa názoru ústavného súdu sledujú len dosiahnutie zmeny súdneho konania, ktoré skončilo pre neho nedostatočne priaznivým výsledkom, čo však nemožno spájať s porušením ním označených práv.

V tomto kontexte samotná skutočnosť, že si krajský súd neosvojil interpretáciu výsledkov dokazovania a ich právne posúdenie z pohľadu sťažovateľa, nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľom označených práv zaručených v ústave a dohovore.

Ústavný súd sa vzhľadom na už uvedené nedomnieva, že by napadnutý rozsudok krajského súdu v predmetnej veci bolo možné kvalifikovať ako nezlučiteľný so sťažovateľom označenými článkami ústavy, listiny a dohovoru, teda že by zo strany orgánov súdnej moci nebola sťažovateľovi ústavne konformným spôsobom poskytnutá súdna ochrana tak, ako to vo svojej sťažnosti namietal.

Z týchto dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2010